

ئەو وئىنەيەي (دنيا) ى ھەژان

ئىبراھىم ھەورامانى

عومەر ھەمە سالىح ئەھمەد سالىمان ناسراو بە عومەرى خاوەر-۱۹۳۷-۱۹۸۸/۳/۱۶) يەككە لەو شەھيدانەي بەھۆى ھيرشى ژەھربارانکردنى شارى ھەلەبجە لە لاين پزىمى بەعسەوہ لە پزى ۱۹۸۸/۳/۱۶ دا لەگەل كورپە ساواكەيدا بوونە سىمبولى شەھيدانى ھەلەبجە ... شەھيدانى كوردستان .

گواستەوہى ديمەنى شەھيدبوونى عومەرى خاوەر و كورپەكەى لە زوومى كاميراي پوزنامەنوسانەوہ بو ميدياكانى جيهان .. بوو بە ھۆكارىكى گرنى بو زياتر ناساندنى دوسىەي پەواى گەلەكەمان و زياتر خستەپرووى پفتار و بەرنامە دزى بەشەريەكانى پزىمى بەعسى بەرامبەر گەلەكەمان .. بەلاى زوربەي چاوديرە سياسىەكانەوہ ژەھربارانکردنى ھەلەبجە بوو بە ھۆكارى بەرەوپيشەوہ بردن و ناساندنى مەسەلەي

بزوتنه وهی نه ته وایه تی گه له که مان له گورپانی سیاسی هه ریمایه تی و نیوده وله تی که دواچار پاپه رینی به هاری ۱۹۹۱ی گه له که مان و پوخاندنی ده سه لاتی دیکتاتورپانه ی پژی می به عس و دامه زراندنی دادگای بالای تاوانه کان له عیراق بو دادگایکردنی سه رانی پژی م و سزادانیان و دواچاریش له سیداره دانی گه وره دیکتاتور سه دام حسین و عه لی حه سه ن ئەلمه جید (عه لی کیمیایی) ... هتد به دوا داها ت.

ئه و پوژنامه نووسانه ی له هه له بجه گه رانه وه

هه له بجه بویه مهیدانی جهنگیکی نابهرامبه ر، بویه جی نیشانه ی به عسیان بو قه تل و عامکردنی گه لیک بو سپینه وه ی نه خشه ی شاریک، ئەوه بوو له کاتژمی ر ۳۵، ۱۱ خوله کدا پژی می به عس به هوی فرۆکه جهنگیه کانیه وه له جور باجه ر و سوخوی که وته جیبه جیکردنی پیلان و به رنامه دارپژراوه که ی.. له م هیرشه دا پژی می به عس به هوی به کارهینانی ده یان فرۆکه ی جهنگیه وه چه ندین جور بومی کیمیایی و بومی ئاسایی (تقلیدی) و بومی کیمیایی (سیانید، خه رده ل).

پژی می به عس، له م هیرشه یدا سه رها تا به به کارهینانی بومی ته تقلید و ناپالمه کان دهستی پیکرد و پاش تیپه ربوونی که متر له سی سه عات بومی کیمیایی به کارهینا که زیاتر به بومی کیمیایی (خه رده ل) بو ردوومانی شاره که ی کرد

له ده ره نه جامی ئەم هیرشه وه حشیانه ی پژی می به عس بو سه ر خه لکی بی دیفاعی هه له بجه زیاتر له ۵ هه زار ها ولاتی شه هید بوون که زوره یان مندال و ژن و به سالاچوو بوون له گه ل برینداربوونی زیاتر له ۱۰۰۰۰ ده هه زار ها ولاتی دیکه و ئاواره و ده ربه ده ربوونی سه رجه م دانیشتوانی شاره که بو ولاتی ئیران و نیشته جی بوونیان له ئوردوگاکانی شاره جیا جیاکانی ئەو ولاته . بلا بوونه وه ی هه والی کاره ساتیکی له م چه شنه له سه ده ی بیسته مدا که به یه که مین تاوان دیت له جیهاندا له پاش جهنگی جیهانی دووم بوو به مایه ی گرنگی زوری که له روژنامه نوسانی جیهان..... له م پوانگه یه وه ژماره گه لیک له روژنامه نوسانی ئیرانی و بیانی که بو که ناله جیا جیاکانی میدیا کاریان ده کرد سه ردانی هه له بجه یان کرد..... ئەم سه ردانه بو ژماره یه ک له و پوژنامه نووسانه ریگه یکی پر مه ترسی بوو که دواچار بووه مایه ی گیان له ده ستدانیان وه ک پوژنامه نووسی ئیرانی سه عیدی جانبزرگ و برینداربوونی پوژنامه نووسی

ئىرانى ئەحمەدى ناتقى كە تا ئىستاش كاريگەرى لەسەر كۆ ئەندامى ھەناسەدانى ھەيە رۆژنامەنوسى نەرويجى ئەرستۆ كلاًشن. زۆرن ژمارەى ئەو رۆژنامەنوسانەى بەمەبەستى گواستەنەوہى ھەوالى ژەھربارانكردى شارى ھەلەبجە بۆ میدياكان سەردانى شارەكەيان كرددوہ لە بەروار و ولاتى جياجياوہ ئەوئەندەى من توانيومە لە ماوہى زياتر لە ۵ سالى كاركردىم لەم بوارەدا ناوى چەند رۆژنامەنوسىك ساغ بكەمەوہ تا ئىستاش دیدارى رۆژنامەنوسىم لەگەل رەمەزان ئۆرتورك و ئەحمەدى ناتقى و عەباس عەبدولرەزاق و ئەنجام بەدم.

ناوى ئەو رۆژنامەنوسانەى كە سەردانى شارى ھەلەبجەيان كرددوہ بەروار و ناوى ولاتەكەيان لە بەرامبەر ناوہكانيان بەم شىوہىە:

۱. ئەحمەد ناتقى ۱۹۸۸/۳/۱۵ ولاتى ئىران
۲. سەعید سادقى ۱۹۸۸/۳/۱۵ ولاتى ئىران
۳. ھىدايەت بەھبودى ۱۹۸۸/۳/۱۵ ولاتى ئىران
۴. سەعید جانبزرگ ۱۹۸۸/۳/۱۷ ولاتى ئىران
۵. مەھدى جەمشیدی ۱۹۸۸/۳/۱۸ ولاتى ئىران
۶. عەلى فەرەیدوونى ۱۹۸۸/۳/۱۸ ولاتى ئىران
۷. غولامپەزا شیر محەمەدپور ۱۹۸۸/۳/۱۸ ولاتى ئىران
۸. ساسان موئیدی ۱۹۸۸/۳/۱۸ ولاتى ئىران
۹. یەدوللای چراخى ۱۹۸۸/۳/۱۸ ولاتى ئىران
۱۰. ئەحمەد نىكشانى ۱۹۸۸/۳/۱۸ ولاتى ئىران
۱۱. پەرویز پەجوهندە ۱۹۸۸/۳/۱۸ ولاتى ئىران
۱۲. عەباس عەبدولرەزاق (قىدیۆ) ۱۹۸۸/۳/۱۸ كوردستانى ئىران

(عەباس قىدیۆ) لەكاتى ئەو ھىرشەدا لەیاخسەمەر پ.م بووہ و لەگەل گەشتنى ھەوالەكە بە مەبەستى تۆماركردى ئەو كارەساتە بەرە و ھەلەبجە كەوتۆتە رۆ و لەو بەروارەدا گەشتۆتە شارەكە و تا ماوہى زياتر لە ھەفتەيەك ماوہتەوہ و كارى رۆژنامەنوسى كرددوہ.

۱۳. سەیفوللا تاهیری ۱۹۸۸/۳/۱۸ ولاتى ئىران

۱۴. ئىحسان پەجەبى ۱۹۸۸/۳/۱۸ ولاتى ئىران
۱۵. جاسم گەزبەنپور ۱۹۸۸/۳/۱۸ ولاتى ئىران
۱۶. يوسى قوتىلا ۱۹۸۸/۳/۱۸ فنلندا
۱۷. ئەرسىتو كلاسش ۱۹۸۸/۳/۱۸ نەروىچ
۱۸. پەمەزان ئۆزتورک ۱۹۸۸/۳/۱۸ كوردستانى تورکيا
۱۹. كاوه گلستان ۱۹۸۸/۳/۱۸ ولاتى ئىران

پۇژنامە نووس (كاوه گلستان) لە پۇرسەى ئازادکردنى عىراقدا كارى لەگەڵ BBC دەکردوو بەداخووە لەكاتى کارکردنى پۇژنامە نووسیدا لەشارى كفرى شەهیدبوو.

۲۰. ماجید كەرىمیان ۱۹۸۸/۳/۱۸ ولاتى ئىران
۲۱. ستیقان هریتین ۱۹۸۸/۳/۱۸ سوید

ئەمە و ژمارەیهك لە هاوالاتى ئاسایی بە تاییهتی ئەوانەى لە شارە سنوریەكانەوہ بۆ هاوکاری کردنى شاردنەوہى تەرمى ئەو ھەزاران شەھیدە سەردانى ھەلەبجەیان کردووہ و بە کامیرای ئاسایی خۆیان وینەیان گرتووہ... ھەرچەندە ژمارەیکى زۆر لە وینانەى بلابونەتەوہ بەلام بەداخووە خاوەنەکانیان (ئەوانەى ئەو وینانەیان گرتووہ) ساغ نەبۆتەوہ و زۆریک لەو پۇژنامە نووسانەى سەردانى ئەم شارەیان کردووہ تا ئیستا نەتوانراوہ ناوہکانیان ساغ بکرتتەوہ، بۆیە من لیرەوہ پیموایە ھیشتا کاتمان ماوہ بۆ ساغ کردنەوہى ناوی ئەو پۇژنامە نووسانە.. بەلام کاتیکی کەم، لیرەشەوہ پیویستمان بە ھەولێ ھەمووانە..

ئەو کامیرایانەى وینەى ھەلەبجەیان پیگیراوە

ھەندیک لە پۇژنامە نووسانەى لەسالى ۱۹۸۸ دا بە کامیراکانیان وینە ھەوالی تاوانی ژەر بارانکردنى ھەلەبجەیان گەیاندە میدیاکانى جیھان دەکرتت تا ئیستا ئەو کامیرانەیان لە لا نەما بیئت، یان لەکار کەوتوون... یاخود لەلای ھەندیکیشیان بۆتە سمبولیک بۆ کارکردنیا و پارێزگاریمان لیکردووہ، ھەندیکیشیان بە خشیویانە لەوانە:

۱. رەمەزان ئۆزتورک

ئەو كامېرەيە پۇرنامەنووس (رەمەزان ئۆزتورک) لە ۱۶/۳/۱۹۸۸ ھەوالى ھەلەبجەي بۇ جىھان گواستەوہ لەجۆرى nicon fae بووہ و توانیویەتی پارىزگار لىبكات و لەسەردانىكى دا بۇشارى ھەلەبجە لە مانگى ۴/۲۰۰۹ وەك ديارىەك و دوکیۆمىنتىك لەسەر کارەساتەكە بەخشیە (مۆنۆمىنتى ھەلەبجە) و ئىستا لەوى پارىزراوہ .

۲. عەباس عەبدولرەزاق

عەباس عەبدولرەزاق ناسراو بە (عەباسى قىدیۆ) يەككى ترە لەو پۇرنامە نوسانەي لە گواستەوہي ھەوالى كىمىابارانكردنى ھەلەبجەدا بەشدار بووہ بەھۆي كامېرا قىدیۆیەكەيەوہ لەجۆرى ناشنال a2 بووہو سەربارى ژيانى سەختى پىشمەرگايەتی توانیویەتی پارىزگارى لىبكات و بەخشیویەتیئە ئەرشیفی نەتەوہی لە سلیمانى .

ئەحمەد ناتقى

۳. ئەحمەد ناتقى

ئەحمەد ئىسماعیل ناتقى پۇرنامەنوسیكى ئىرانىیە و لەو سەردەمەدا كارى بۇ ناژانسى (ارنا) ئىرانى كردووہ، توانیویەتی پارىزگارى بە كامېراكەيەوہ بكات، لە سەردانىكىدا بۇ شارى ھەلەبجە لە ۱۶/۳/۲۰۰۹ بۇ ماوہى شەو و پۇژىك پىكەوہ

بوين و هه والى ئەو كامپرايەم لىپرسى: لەو ئەلامدا ئەو ەى خستەپوو تا ئىستا لەلای
خۆى پارىزاوہ .

٤. ستىقان ەرىتىن

ئەم پوژنامەنوسە خەلکى وولاتى سویدە بەشدارى لە گواستەنەو ەى دیمەن و پووداوى
ژەهەربارانکردنى شارى ەلەبجە داکردوو ەو كامپرايەى لەو سەردەمەدا بو کارى
پوژنامەنوسى بەکارهیناوه لەجۆرى (مىنەلتا) بووہ تا ئەمروپش پارىزگارى لىکراوہ
لە پوژى ٢٠٠٩/١١/١٤ و لەکاتى سەردانى وەفدىكى ئوفىسى ەلەبجەى پىکخراوى
شارەوانىيەکانى جىهان بو ناشتى (ستىقان)ى پوژنامەنوس كامپراکەى لە رىگەى
بەرىزان خدر کەرىم و نەرىمان ەلى يەوہ دەگەيەنیتە مۆنۆمىنتى ەلەبجە تا وەک
بەلگەنامەيەكى زىندوو بخرىتە پوو پارىزگارى لىوہ بکرىت .

ئەو پوژنامەنوسانەى وینەى شەهید عومەرى خاوەریان گرتووہ
لە کاتى سەردانەکانى داپوشارى ەلەبجە و بەمەبەستى گەياندى ەوالى کارەساتەکە
بە کەنالە جىاجىاکانى میدىاى جىهان پوژنامەنوسەکان لەپى زومى كامپراکەيانەوہ
زۆر بەيان گرنگان بە دیمەنى شەهیدبوونى عومەرى خاوەر و کۆرپەکەى دەدا و
دەيان نووسىن و چىرۆكى تاوانەکە لەو پوہ بو جىهان بگىرپەوہ . لىرەدا من نەمتوانىوہ
لەماوہى ئەم (٥) سالى کارکردنەدا تەواوى ناوى ئەو پوژنامەنوسانە ساغ بکەمەوہ
کە وینەى شەهید عومەرى خاوەریان لە چەند گۆشەيەكى جىاجىاىان لە يەک گۆشە
و لەيەک کاتى جىاجىا گرتووہ ئەو ەنەى ەو ەلماوہ و بۆم پەخساوہ و توانىومە بە
بەلگە و وینەوہ ناوى ئەو پوژنامەنوسە وینە گرانە ساغ بکەمەوہ کە توانىويانە بە
هوى كامپراکانيانەوہ ئەو دیمەنە سەرنج پاكيشانەى شەهیدبوونى عومەرى خاوەر و
کۆرپەکەى بگوازنەوہ بو میدىاکانىان و بلاوى بکەنەوہ .

تا ئىستا توانىومانە ناوى كامپرامانە پوژنامەنوسانە ساغ بکەمەوہ کە برىتىن لە:

١. پەمەزان ئۆرتورک

٢. ئەحمەد ناتقى

٣. ساسان موئەبيدى

۴. ماجیدی که ریمیان

۵. مه هدی جه مشیدی

ئەم رۆژنامە نووسانە ی لە سەرەوێ ناویانم هێناوێ لە چەند گۆشە یەکی جیا جیادا توانیویانە گرنگی بەو دیمەنە بدن و لە پێی دیمەنی شەهیدبوونی عومەری خاوەر و کۆرپە کە ی چیرۆکی ژەهیرانکردنی شارێک یان بابلیین (گەرمترین دۆزەخی سەر زەوی) بۆ جیهان بگوازنەوێ .

گومانم لەوێدا ژمارە یەک رۆژنامە نووسی زیاتر هە یە کە توانیویانە بە سەلیقە ی رۆژنامە وانی خۆیان ئەو دیمەنە بگە یەننە جیهان بە لām ئەوێ کە مەتەرخەمی ئێمە یە کە نەمانتوانیوێ کار لە سەر ئەم زانستی دۆکیۆمێنتە بکە ین و خزمەت بە گەورە یی کە یسە کە مان بکە ین کە کیمیا باران کردنی شاری هە لێ بگە یە .

لێرەوێ من راپدە گە یەنم لەم پێناوێدا و لە پێناو بە دۆکیۆمێنتکردنی ئەم کە یسە دا لە بواری وێنە ی رۆژنامە نویسییەوێ هەولێ زیاتر بخە مە گەر و درێژە بەم پڕۆژە یە م بدە م .

شەهید (عومەری خاوەر) و یە کە مین وێنە گەر.....

نکۆلی لەوێ ناکرێت کە بلێن تەنها رۆژنامە نویسیک نەبوو کە وێنە کە ی عومەری خاوەر و کۆرپە کە ی بۆ جیهان گواستەوێ، ئەوێندە ی هەولم داو توانیوێمە تا ئێستا ناوی (۵) پینچ لەو رۆژنامە نووسانە ساغ بکە مەوێ کە توانیویانە لە پاش ژەهر بارانکردنی هە لێ بگە دا کاریگەرترین دیمەنی ئەو کارە ساتە کە شەهید بوونی عومەری خاوەر و کۆرپە کە ی بوو وێنە بگرن .

بە پێی ئەو کارکردنە ی لەم بواریدا هەولم لە گە لدا داوێ بەراوردکارییەکی رۆژنامە نووسیانیە م کردوێ لەو دیدارانی تا ئێستا لە گە ل رۆژنامە نووسکاندا ئەنجام داوێ بۆم دەرکە و توە ئەو وێنە گەر رۆژنامە نووسی کە بۆ یە کە مچار توانی بگاتە شوینی شەهید بوونی عومەری خاوەر و کۆرپە کە ی مائی شەهید کە مال جەلال کە کە و تۆتە شەقامی عومەری خاوەری ئێستا لە پێی کامیرایە کەوێ وێنە ی بگرێت کێ یە ؟

پێش ئەوێ ئەنجامی ساغکردنەوێ ئەم بە لگە یە بخە مە پوو دەبێت بەرواری سەردانی ئەو رۆژنامە نووسانە بەراورد بکە ین تا پێکەوێ و راستگۆیانە بگە ینە ئەو حەقیقەتە ی

یەكەم وینەگر كۆ بوو؟ وینەى دیمەنى شەهید بوونی عومەرى خاوەر و كۆرپەكەى بەكامیراكەى تۆماركرد .

لێرەشەو دەمەویت ئەو روون بکەمەو من نامەویت لە هەول و توانای ئەو وینەگرە كەم بکەمەو كە شانسی زیاتری هەبوو لە بلاوکردنەو وینەى دیمەنەكە، ئەو و دەیخەمە روو ئەركی پۆژنامەنووسی یانەى خۆمە و دەمەویت وەك میژوو هەول و ئەركی یەكەمین وینەگری وینەكەى شەهید عومەرى خاوەر بەر كەنار نەخرییت و هیچی تر

لە لای زۆرمان ئەو ئەشكراو روونە كاتیك لیمان دەپرسن یەكەمین وینەگر كۆ بوو وینەى شەهید عومەرى خاوەر و كۆرپەكەى گرت؟ بێ وەستان و دوو دلێ لە وەلامدا دەلێن وینەگر پەمەزان ئۆزتوركە .

من لێرەدا دەمەویت راستی وەلامی ئەم پرسیارە لەلای هەموانە زیاتر روون و ئەشكرا بییت و دیمە سەرناوهرپۆكى ئەم باسە .

• پەمەزان ئۆزتورك كێیه؟

پەمەزان ئۆزتورك لە دایكبووی سالی (١٩٥٦) لە گوندی پیتورگی كوردستانی باكوره، لە تەمەنى دوانزە سالییهو چووته شارى ئەستهمبول و بروانامەى بكالۆریسى لە كارگێپیدا وەرگرتوو. لە تەمەنى شانزە سالییهو وەك پۆژنامەنووسی وینەگر كاری وینەگرتنى بۆ پۆژنامە و گوڤاره توركیهكانى وەك (پۆژنامە، ئەستهمبول، دنیا، گیون ئادن، سەباح، یەنى بینین، ستار، یەنى شەفەق) كردوو. ماوهى چەندین سال وەك پۆژنامەنووسی جەنگ كاری كردوو... سەردانى بەرهكانى شەرى عێراق - ئێران و سەنگەرەكانى پێشمەرگەى كردوو و لە سالی (١٩٨٧) دیدارى لەگەڵ هەقال (مام جەلال) ئەنجام داوه .

لە پۆزى (١٨/٣/١٩٨٨) لە پێى ولاتى ئێران و بە هاوكارى تیمى پراگەیاندى تاییهتى جەنگى ئێران سەردانى شارى هەلهبجەى كردوو. لە بواری وینەى پۆژنامەنووسیدا چەندین خەلاتى بەدەستهێناوه لەوانە خەلاتى (یەكێتى پۆژنامەنوسانى ئەمەریكا، خەلاتى ئەتلەنتى سیتی، خەلاتى گوڤارى تایم و گوڤارى نیوزىك و گوڤارى لایف ئەمەریكى و یەكێتى وینەگرانى جیهانى/ دانیماك و گوڤارى شتەن و یەكێتا

پۆژنامەنوسانی تورکیا و بەناوبانگترین خەڵاتیکی بە دەستی هیناوه خەڵاتی سپا پریس / ئاژانسى فۆتۆگراف لە سەر وینەى عومەرى خاوەر). ناوبراوەک شاهیید حالیک لە سەر دۆسیەى هەڵبجە بەشداری لە دانیشتنى دادگای بالای تاوانەکان لە عێراق لە دۆسیەى هەڵبجە دا کردووە .

• ئەحمەد ئیسماعیل ناتقی

ئەحمەد ناتقی لە دایکبوی سالی (۱۹۴۴) لە تارانى پایتەختى کۆمارى ئیسلامى ئێرانە . بروانامەى دکتۆرایى لە هونەرى وینەگرتندا بەدەستەیناوە . لە سالی ۱۹۸۴ سەرۆکی بەشى وینەگرانى (ارنا) ی ئێران بوو . ماوهى (۱۵) پانزە سال بەرپۆهەبرى خانەى وینەگرانى ئێران بوو و دامەزرىنەر و بۆ ماوهى (۱۲) دوانزە سال بەرپۆهەبرى ئەنجومەنى وینەگرانى لاوانى سبەى بوو . لە دواى شۆرشى ئیسلامى ئێرانەوه وەک وینەگرىکى پۆژنامەوانى کارى کردووە و بەشداری گواستنه‌وهى هەوال و دیمەنى زۆربەى مەیدانەکانى جەنگى ئێرانى کردووە لەوانە جەنگى (کەربەلا - شەلمچە - هیرشەکانى بیت المقدس - فتح مبین - فاو - والفجر ۱۰ - لە داوهرى زۆریک لە فێستیفالەکانى تاییهت بە هونەرى وینەگرتن بوو).

خەڵاتی ریکخراوى وینسکۆ لە شارى شنگهای ولاتی چین لە سەر وینەى عومەرى خاوەر وەرگرتوووە .

لە پۆزى (۱۹۸۸/۳/۱۵) هاتۆتە شارى هەڵبجە و بۆ چەند رۆژیک بە کارى وینەگرییه‌وه ماوه‌ته‌وه تا بەهۆى کاریگەرى چەکی کیمیایى بریندار بوو . ئیستاش لە تارانى پایتەخت سەرقالی کارى وینەگرتنى پۆژنامەوانییه .

لە نیوان ناتقی و ئۆرتورکدا، وه‌لامیک

من پیموایه یه‌که‌م وینەگرىک که وینەى دیمەنى شه‌هید بوونى عومەرى خاوەر و کۆرپه‌که‌ى گرتبیت د . ناتقییه نه‌ک ئۆرتورک...

لەبەرئەوه‌ى د . ناتقی له (۳/۱۵) هاتۆتە هەلبجە و پاسته‌وخۆ له‌ناو روداوه‌که‌دا بوو وەک خۆى وته‌نى: پاش (۵) پینچ خوله‌ک له شه‌هید بوونى عومەرى خاوەر و کۆرپه‌که‌ى وینەکه‌م گرتوووە تا ئەو راده‌یه‌ى هه‌ستت ده‌کرد تازه‌ نوستون . هه‌روه‌ها

د. ناتقی له لایه نئیرانیانه وه پښیدراو بووه و سهربه ستانه له ناو شهرپدا سهرقالی کاری وینه گرتن بووه، به لام ئۆرتورک له پوژی (۱۹۸۸/۳/۱۸) دا به یاوه ری تیمیکی تاییه تی ئیرانیان هاتوته هه له بجه و ماوه ی چهن د کاتزمیږیک و له ژیر چاودیږی دا بووه وهک خوی ده لئ: به رده وام په لایان لی ده کردم و من خام ده کرد به زور بردومیانه وه .

له راستیدا کاتیک ئۆرتورک گه یشتوته هه له بجه، دوو روژ به سهر ئه و کاره ساته دا تیپه پبووه . نکولی له و راستیه ناکریت به هوی کرانه وه ی ده ولته تی تورکیا له به رامبه ر دنیا و خراپی باری سیاسی ولاتی ئیران دهرفته بۆ ئۆرتورک په خساو و له بار بوو توانی وینه که بهر له ناتقی بگه یه نیته میدیاکانی وولاتانی پوژئاوا .

هه ول و ماندوو بوونی کاری هه ردوو پوژنامه نووسی ناوبراو له گواستنه وه ی ئه م دیمه نه دا ئه رک و کاریکی هه روا ئاسان و ساده نه بوو، به لکو له م پیناوه دا ماندویتی و ناره حه تی زوریان کیشاوه و توانیویانه به سهرکه وتویی په یامه که یان بگه یه ننه جیهان، هه ر بویه ناوبراو له دوو شوینی جیا و له لایه ن دوو ئورگانی جیاوه باشتیرین خه لاتی وینه ی پوژنامه نووسی سالی (۱۹۸۸) ئه و ئورگانه یان پی به خشاوه . به لام له راستیدا ده گه یه نه و راستیه ی د. ئه حمه د ناتقی یه که مین وینه گر بووه که وینه ی دیمه نی شه هید بوونی عومه ری خاوه ر و کورپه که ی به کامیراکه ی گرتوو و په مه زان ئۆرتورکیش یه که مین وینه گر بووه ئه و وینه یه ی له میدیاکانی پوژئاوا و ئه مه ریکادا بلاوکردبویه وه .

کین نه وانه ی نه م وینانه یان گرتووه؟

